

01. කුස ජාතකයේ එහ ඔක්කාන රජුගේ වර්තය පිළිබඳ විචාරයක් ලියන්න. (ලකුණු 15)

කුරුණෑගල රාජධානි සමයේ පාලිජාතකවිධකතාව ඇසුරු කරගෙන විරසිංහ ප්‍රතිරාජ නම් අමාත්‍යවරයාගේ මැදිහත්වීමෙන් සිංහලයට නැගුණු පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ ජාතක කතා 547කින් සමන්විතය. එය කතා 550ක්ව පැවති බවට ද විද්වත් මතයක් පවතී. එහි එහ 523වන කතාංගය වන කුස ජාතකය ස්ත්‍රියක් නිසා සසුනේ උකටලී වූ එක්තරා හික්සුවක් උදෙසා බුදුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලදී. ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ සිත් නිසා තේජස්වූ පුරාතනයේ නුවණින්තෝ තේජසින් පිරිහී නොයෙක් ව්‍යසනයට පැමිණීම මින් විදහා දක්වයි.

එහි එහ ඔක්කාන රජු මලල රට කුසාවතී නුවර විසූ දසරාජ ධර්මයෙන් දැහැමින් රාජ්‍ය කළ යහපත් රජ කෙනෙකි. ඔහු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රජ කෙනෙකු බව මිලභ රාජ්‍ය පාලනය සඳහා රාජ කුමාරයෙකු අවශ්‍ය බව පවසා රට වැසියන් සිදු කරන කෝලාහලයේදී පැහැදිලි වේ. රට වැසියන්ගේ යෝජනාවට අනුව රජු තම නාටක ස්ත්‍රීන් රැකවල්වලින් නිදහස් කර පසුව පුරංගනාවන් ද අවසානයේ තම අගබිසව වන සීලවතී බිසව පවා නිදහස් කිරීමට පෙළඹේ.

"අගමෙහෙයුන් වූ සීලවතී දේවීන් වහන්සේ සීලාවාර සම්පන්න සේක. උන් වහන්සේ රැකවලින් හළ මැනව. දරු කෙනෙක් ඇති වෙත" කී සඳ රජුරුවෝ එබස් පිළිගෙන නුවර වැසියන් රැස් කරවා සීලවතී දේවීන්වහන්සේ සර්වාභරණයෙන් සරසා මාලිගාවෙන් පිටත් කලාහු ය.

රජුගේ ඉවසීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ගුණය ආදිය මින් පැහැදිලි වන අතර ඔහු ඉතා යහපත් පාලකයෙකු වේ. එය මහජනයා විසින් කරන ප්‍රකාශ වලින්ම පැහැදිලි වන අතර මහජනතාවද රජුගේ පාලනයට දැක්වූ සහයෝගය මෙන්ම රජු කෙරෙහි තිබුණු පක්ෂපාතී බවද ඉන් පැහැදිලි වේ.

"සැබව, දේවයන් වහන්ස, අධර්මකාරී කෙනෙක් නැත. වංශ පරිපාලනය කරන්ට නිසි දරු කෙනෙක් නැත්තාහ. අනික් කෙනෙක් අප රාජ්‍යය ඇරගෙන අධර්මයෙන් රාජ්‍යය නසනි."

මෙලෙස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පරමාදර්ශී පාලනයක් ගෙන යන ඔක්කාන රජු තම පුතණුවන් වූ කුස කුමරුට සුදුසු කාලයේදී රජ්‍ය පාලනය ලබා දෙයි.

"ඔක්කාක රජුරුවෝ ගොස් කුසාවතී නුවර දිව්‍යපුරයක් මෙන් සරසා බන්ධනගත සියලු සත්ත්වයන් මුදා හරවා පුතණුවන්ට ප්‍රභාවතීන් අග මෙහෙයුන් කොට අභිෂේක කරවා කුස රජුරුවන්ගේ ආඥාව යයි අණබෙර ලවා සේසත් නැංවූහ."

ඔක්කාන රජු පරමාදර්ශී පාලකයෙකු වන්නේ මහජන මතයට ගරු කිරීමත් ධාර්මික ව රට පාලනය කිරීමත් නිසාය. නූතන සමාජයට ඔක්කාන රජුගේ ආදර්ශය ඉතා වැදගත්ය. ආත්මාර්ථය පෙර දැරී කරගත් පාලකයන්ට වඩා ඔක්කාන රජු ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ මේ නිසාය. මහජන මතයට සවන් දුන් නිසා ඔහුත් රටත් ආරක්ෂා වූ බවත් ඉතා බුද්ධි සම්පන්න කුස කුමරු රජුට ලැබුණු බවත් නිසි කල පුත් කුමරුන්ට රට භාර දීමත් කතා පුවතෙන් තහවුරු වේ.